

MAGYAR SÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre... : 3.—	Negyedévre... : 3.60
Félévre... : 6.—	Félévre... : 7.—
Egész évre... : 12.—	Egész évre... : 14.—
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

Főszerkesztő:
Dr. GYÖRFFY GYULA.
Felelős szerkesztő:
BENEDEK ELEK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. sz.
Hirdetések postai számitással, díjszabás szerint.
Apróhirdetések ára: egy sor 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Temetés.

Budapest, március 26.

Egy beszéd, egy ima, két ének: ez volt Tisza Kálmán temetése. A hivalkodó gyászunk semmi nyoma. A ravatalt nem állítottak ki középületnek előcsarnokában: ő a mi halottunk, mondá a család. Természetének puritán egyszerűsége épségben maradt akkor is, mikor a hatalom legfőbb polcán ült; egyszerű magyar nemes ember volt egész életében; munkában ha el fáradott — s sokszor fáradott el! — a maga fészkeben, családjá körében pihent meg: innét induljon utolsó útjára a mi kedves, a mi drága halottunk.

A család akarta, hogy Tisza Kálmán temetése olyan egyszerű legyen, mint amilyen egyszerű volt az élete. Nem kívánt beszédeket, a halott érdemeit dicsőítő áradozásokat: egy meleg kézszorítás, egy könnycsepp — enyhítő balzsam a bánatba borult sziveknek, de a beszéd, mely ki nyomatásra mondatik el, — ah, ez fáj, ez nem gyógyít, ez még mélyebb sebet üt! A ravatal mellett ki tudja megmondani, ki tudja megrajzolni híven, igazán: ki volt, mi volt az én halottam? Azt csak én tudom. Azt csak az én könnyem,

az én csendes zokogásom tudja elmondani, idegen embernek gonddal készült beszédje nem.

Nagy embernek nem volt talán még ily szép temetése, mint aminő volt a Tisza Kálmáné. Számítsátok le a koszorukat, számítsátok le a nagy tömeget: olyan volt az ő temetése, mint egy gazdaemberé. Még talán ennél is egyszerűbb. Szinte rideg, de ez a ridegség mélyen megható.

Kik jöttek el, kik maradtak el a temetésről; kik kísérték el s kik nem a geszti sirboltig: ne számoljuk. A gyászbaborult család nem számolta, tudom. Az csak nézte az ő kedves halottját, a patriarkát, a családapák példaképét: az csak sirt. az csak azt látta, hogy im lezárul a koporsó fedele s a másoknak hideg, neki oly meleg arcot nem fogja látni többé soha, soha. Nem olvasta s talán nem is olvassa soha, mit írtak a kedves halottjáról — azok, akik életében áradozó, gyakran émelegítő dithirambokat zengedeztek, most pedig megrágtak minden szót, nehogy többet, az élő hatalmasoknak nem tetszőt mondjanak; s nem olvasta s nyilván nem olvassa azokat a kemény ítéleteket sem, melyek megirattak abban a pillanatban,

melyben az ő kedves halottjuk megkezdte szörnyű tusáját a halállal s nyomban olvashatók valának, amint a szörnyű tusának vége lett.

Okoskodhattok akármin, hogy a közpálya embere kivétel: arról nemcsak szabad, de arról kell is mondani ítéletet, nemcsak akkor, mikor közöttünk jár, de akkor is, mikor kiterítve fekszik a nyújtópádon. Ez az okoskodás az én elmémhez, az én szívemhez utat nem talál s míg a halottat el nem földelték, én csak a megsomorodott családot látom s mikor a család temeti az ő halottját, én is eltemem erre az időre a halott emlékét bántó indulataimat.

Ezzel az érzéssel kísérem Tisza Kálmán holttestét a geszti sirbolt felé s nem számolom, kik kísérték el utolsó útján, igazabban: kik merték elkísérni s kik nem. Egy futó tekintet az utolsó kíséretre s hajb, a lelkenhez oly szomorú tanulság ütődik! Vajjon a földi hatalmat mostan élvezők lelkét nem indítja-e borongó elmélkedésre e tanulság? Mi mások az emberek, míg élünk, míg hatalmasak voltunk, míg földi javakat osztogattunk, bukás szélén szédelgőket felmeltünk, jómódba segítettünk s mi mások,

Völegény és menyasszony.

— A *Magyarság* eredeti tárcája. —

Írta: **Vértesy Gyula.**

I.

A völegény levele.

Kedves barátom! Nagy gunyosan azt írod az eljegyzési kártyámra, hogy megkaptad a gyászjelentést és részvénytárgyat küldesz. Köszönöm. Magam is úgy érzem, mintha temetésre indulnék. A gondtalan szabadságomnak s vidám legényéletemnek a temetésére.

De így kellett tennem. Nem tehettem másképp. Mert ha az embernek idefent Pesten csak ügyvédi diplomája van, de kliensei nincsenek, hát csak két megélhetési mód között választhat: vagy megválasztatja magát képviselőnek, vagy leházasodik.

Az első mód könnyebbnek látszott, hát azon kezdtem. Hiszen ismered bukásom bus történetét. A régi adósságaimhoz szereztem még újabb tízezer forint adósságot s ráadásul egy óriási tüdőhurutot meg gyomorbajt a sok beszédűtől, ivástól meg lumpolástól, ez volt az eredmény.

Igy kellett azután a másik módhoz folyamodnom. Vis major hatása alatt állottam. Mindennap egy árverés volt kintüve ellenem. A hullámok összecsaptak a fejem fölött és én kétségbeesetten usztam ki a házasság partjára.

De különben is talán elég volt a legényéletből! Még egy pár év és vége a legénységnek. Sietni is kellett egy kicsit. Meg azután a vendéglői kosztot is meguntam s a veszekedést a

takarítónőkkel, mosónőkkel meg a varrókisasszonyokkal és kóristalányokkal.

Lehet, hogy mindez az öregedés jele s annál inkább kell sietni a házassággal.

Jól fog esni egy kis házi koszt és az is kellemes dolog lesz, ha a gombjaimat nem kell magamnak felvarrogatni és ha egy-egy kezelőnek a párját nem kell isten tudja meddig keresgélnem s akkor is használhatlanul, foszlott széllel megtalálnom.

Jó lesz, ha valaki rendben tartja a holmijaimat! Nemkülönben az is jó lesz, ha váltólejáratoknak többé hre hamva sem lesz. Mert nem lesz! Jövendőbeli apósom nem a legnyájasabb arcot vágta ugyan, mikor előadtam neki, hogy mennyi adósságom van, de később, hosszú és lelkes hangon előadott fejtegetéseim alapján, maga is belátta, hogy becsületesebb eljárás őszintének lenni, mint elkeseríteni az életét az «imádott» feleségnek holmi végrehajtásféllel.

Az «imádott»-at azért tettem macskakörmök közé mert minden távolabb áll tőlem, mint az imádás. Különben erről később.

Elég az hozzá, hogy az öreg ideadott negyven ezer koronát, hogy rendezzem belőle a dolgaimat. Természetesen volt annyi eszem, hogy csak a legsürgősebbeket rendeztem, úgy hogy maradt még kerek szám huszezer koronám, (különben is több adósságot mondtam be, mint amennyi valójában volt!) saját külön kedvteléseim és saját külön mulatozási pénztáram számára.

Mert azért, hogy megnősülök, ne gondold ám, hogy valami szerzetesi aszkéta életet akarok élni. Dehogya. Se a jó cimborákat, se a csinos kis cicákat nem fogom cserben hagyni. Különben ezt majd meg fogod magad is látni! Fogunk

még mi igen jókat mulatni! Sőt sokkal jobbakat, mint eddig, mert telni fog mindenre.

Az öreg kétezer forint apanázt ad a leányval. Adhatna többet is, de hát eleintén nem akarom a dolgot forszirozni. Majd később!

Telni telik ott többre is. Három ház, földbirto, villa a Svábhegyen, részvények az Első hazainál! Mindezekkel tisztában voltam s csak azután kértem el a Neptun-pikniken minden négyesét Ida kisasszonynak.

Ezek nélkül az információk nélkül bizony aligha vettem volna meg csak észre is! Mert hát szó, ami szó, az én kedves menyasszonyom se nem valami csodaszép, se nem valami kedves lény. Olyan, mint a legtöbb lány. Csinos, jól öltözik és van annyi esze, hogy esőben nem áll az eresz alá.

Hogy szeretem-e? Tudhatod jól magadról, hogy a mi korunkig (azt hiszem, te is harminchárom vagy) úgy jól lakik az ember mindennel, ami a szívügyekhez tartozik, hogy jól esik, ha pihentetheti az ember a szívét! Nekünk már semmi szükségünk felesleges izgalmakra! Igen jól megélünk ezek nélkül is. Mi már csak az eszünkkel szeretünk.

S az eszemplé szeretem is őt! Okosan és gavallérosan. Sohsem fogom úgy megcsalni, hogy ő kompromittálva legyen és igyekezni fogok rá nézve a házáséletet kellemessé tenni.

Es ő is azt hiszem, hogy később nem lesz terhemre. Most még sokszor terhemre van. Tudod olyan bolondos fiatal leány, akinek a feje tele van regényekkel, a szive meg érzésekkel.

Olyan, aminő után mi is bolondultunk husz éves korunkban, mikor verseket irtunk és a szigorlatokon bukdácsoltunk.

Hát bizony akkor jobban is illtünk volna

mikor a hatalmunknak vége! És mikor meghaltunk. Mikor csalhatatlan bizonyossággá lett, hogy ez az ember — halott. Ettől többé semmit, de semmit nem remélhetünk!

Borítsák el jötevő könyvek a gyászoló özvegy, a gyászoló gyermekek szemét: ne lássanak egyebet, csak a koporsót! Ne legyen e napokban lelköknek más gondolatja: csupán a halott, a nekik oly drága halott. Csöndes imádságukat ne zavarják a részvét szavai, ne bolygassák lelküket a bántó kérdések: e szavak közül melyek az igazak, melyek nem azok.

Tiszteljük a család gyászát — némasággal. B. E.

Budapest, márc. 26.

Ifjúsági egyesületek. Wlassics miniszter legújabb eszméje: az ifjúsági egyesületeknek országsszerűt megalkotása korszakot jelent a magyar népnevelés történetében. A miniszter folyó hó 24-én kelt rendeletében hívja fel az összes tanfelügyelőket az ifjúsági egyesületek szervezésére, megjelölve azt a nagy nemzeti célt, melyet ez ifjúsági egyesületek hivatva lesznek szolgálni. A nép gyermeke a kisdédóvótól a gazdasági ismétlőiskola végzéseiig tanul s épp a legveszedelmesebb korban kerül ki a tanító szárnyai alól. Mit akar a miniszter? Azt akarja, hogy az ifjúsági egyesületek kebelében a nép fiai 15 évtől 21 éves korukig tovább művelődjenek a tanítók vezetése alatt. Hadd gyűljenek össze — a nyári hónapok kivételével — hetenként kétszer, ott olvassanak, szavaljanak, daloljanak, színi-előadásokat rendezzenek stb. Nagy súlyt helyez arra a miniszter, hogy az ifjúsági egyesületek köréből minden felekezeti vagy politikai kérdés kizárassék. A miniszter, ki a körrendelethez a szervezendő ifjúsági egyesületek alapszabályait is csatolta, kilátásba helyezi, hogy azokat a tanítókat, kik az egyesületek szervezése, vezetése körül kiváló érdemet szereznek, jutalomban fogja részesíteni. Csak röviden jelezhetjük most a nagyszabású s valóban nagyfontosságú tervet, de méltatására visszatérünk, megjegyezvén, hogy

egymáshoz! Mert mikor így elnézem az ő friss érzéseit és érzem az ő rajongó szerelmét, hát szinte szégyenkezve gondolok a magam letarolt szívére, ahol olyan nyugalmas őszi csend honol már.

Későn házasodunk mi meg, fiam! Nem ille nek hozzánk a gyereklányok. Olyant kellene elvenni, aki szintén úgy élt volna, mint mi! Br! Még gondolatnak is iszonyu! Ki venne el olyat? Pedig ez lenne az igazság.

No de hagyjuk ezt! Ezen mi úgy se segíthetünk. Egyebekben pedig azt hiszem, hogy Idának nem lesz azért panasza reám. Főképpen akkor, ha nem fog istennek képzelné, mint most, hanem megelégszik egy harminchárom éves ügyvéd gyárió földi szerelmével és ha belátja majd azt, hogy a házasságban nem kell a szíveknek vadul zakatolni.

Egyelőre csak az a szörnyű kellemetlen, hogy mutatni kell előtte az ábrándos szerelme! Mi mindenre is vetemedik az ember! Képzeld, még verseket is olvasok fel neki! Én, aki lelkemből utálok mindenféle verset és mindenféle versifikáló népséget.

De hát nem bírtam vele! A kezembe nyomott egy verskötetet és olvasnom kellett. S még ráfogta, hogy remekül olvasok! Odaült mellém, a vállamra hajtotta a fejét és úgy ábrándozott! No erről majd le fogom szoktatni. Nem szeretem az efféle komédiát.

Esküvő után Velencébe kell mászni! No, ezt is elengedném! De Ida ragaszkodik hozzá! Még át kell esni egy pár unalmas, szentimentális napon! Képzelem, hogy kell majd adni az ábrándos trubadurt a gondola-partik alkalmával.

De hát hiába, nem tehetek erről sem! Mindent meg kell szenvedni.

Ismétlen köszönöm a részvétnyilatkozatot. A legközelebbi napokban szánalommal gondolj

már több tanító szervezett ifjúsági egyesületet. amiről különben a miniszteri körlevél is megemlékezik.

Horánszky miniszter választóihoz. Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter nyílt levelet intézett szépsi-i választóihoz, kik már negyedizben adták Horánszky kezébe a kerület megbízó-levelét s köszönetet mond választóinak a szilárd alapon nyugvó bizalomért, mely kapocs számos éven át közös politikai felfogásuk és törekvéseik összhangjának tüzeiben edződött és a váltakozó viszonyok legélénkebb küzdelmei között sem lazult meg. A nyílt levelet Horánszky így végzi:

Nagy erőssége ez az én működésemmek, melynek hogy egyetlen célja: a közjónak önzetlen szolgálata, azt az én tisztelt választóim évek óta látják és bizonyára ez alapon ajándékoztak meg ez alkalommal is ama nagybecsült bizalommal, melyért egyelőre ez uton sietek polgártársainnak hálás köszönetemet kifejezni.

Budapest, 1902. március hó 25-én.

Honfiai üdvözléssel Horánszky Nándor.

A képviselőház ülése. Alig volt huszonhét képviselő a teremben, mikor Daniel Gábor ma az ülést megnyitotta. A mai formális ülés tárgya a pénzügyi bizottság jelentésének átvétele volt. Nemenyi Ambrus pénzügyi előadó terjesztette be a pénzügyi bizottságnak a konverzióról szóló jelentését. Az elnök a jelentés kinyomtatása és szó osztatása után hitelesítette a jegyzőkönyvet és azután bezárta az ülést.

A közdivásárhelyi mandátum. A képviselőház elnöksége értesítette átiratlag a kir. Kuriát, hogy Benke Gyula közdivásárhelyi orsz. képviselő, kinek mandátumát a képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága állásával összeférhetetlennek jelentette ki, lemondott mandátumáról, minek következtében a Kuriához ellene benyújtott petíció tárgytalanná vált.

A horvát regnikoláris küldöttség Zágrábban ma délelőtt 10 órákor ülést tartott. A kormány részéről Khuen-Héderváry bán és Krajesovics osztályfőnök volt jelen. Az ülés lefolyását titokban tartják.

A kereskedelmi iskolák vallásánitása. A kereskedelmi szakiskolai tanárok tegnap fejezték be a tanácskozásukat, amelyet a felső kereskedelmi iskolák reformja érdekében folytattak. Kérdőíveket küldöttek szét a tanárkaroknak, melyekre a feleletek érkeztek s ezeknek az alapján határoztak. Ezúttal csak számbavették a feleleteket és elvették állapodtak meg, a részletes kidolgozást tantárgyakként két-

rám, ha majd Velencében járunk. Szívesen elengedném a holdas éjeket is a lagunákon, meg az olajos ételeket is a vendéglőkben. No, de majd csak vége lesz a mézesheteknek s hazajövünk a mi pompás lakásunkba (négy szoba, fürdőszoba, előszoba, cselédszoba; villamos világítás, gázkályhák) s ott azután majd te irigyelhetsz, édes gargon barátom...

II.

A menyasszony levele.

Valami édes, kimondhatatlanul nagy boldogsággal van tele a lelkem! Nem tudok aludni a gyönyörűségtől, ha arra gondolok, hogy néhány nap múlva már az övé leszek! Az én aranyos, édes Palimé, akinél szebb, okosabb, édesebb ember nincs a föld kerékén! Ügyvéd és poéta! Hallottál már ilyet? A lelke tele van a leggyönyörűbb, a legnemesebb érzésekkel! Egy ilyen férfi mellett azután boldogság lesz az életem!

Hogy szeretem-e? Nem lehet azt szóval kimondani, hogy mennyire! Csak azt érzem, hogy meg tudnék halni, ha ő kívánná és hogy mennék vele, utána a világ végére is, a szegyenbe is, a gyalázatba is, ha ő úgy akarná.

Esküvő után Velencébe megyünk! Ha rá gondolkodok, szinte kábult vagyok a gyönyörűségtől! Vele menni, a világ legszebb helyére! Velencében együtt lenni azzal, akit szeretünk! Néha, ha erre gondolok, szinte megremegek. hisz nem is bírom ki ezt a végtelen boldogságot és a gyönyörtől, az örömtől megreped ez a vadul dobogó szív, amely most is, hogy Palim lépteit hallom a másik szobából, oly erősen dobog, hogy szinte fáj...

Jön, és én dehogy is tudnék többet írni. Rohanok eléje, az én édes mindenségem, az én gyönyörű, drága, kis Palikám elé...

két tanárra bízták. Csak a vallásoktatás mellőzéseben feleltek a tanárkarok teljes egyértelműséggel. Valamennyi tanárkar azt jelentette, hogy ezt a tantárgyat az iskolai tevékenység érdekében okvetlen mellőzni kell. A felekezetek a legtöbb helyen nem gondoskodnak hitoktatásról s ahol gondoskodnak, ott sincs köszönet benne. A vita során felemlegették, hogy a mai szervezet megalkotása alkalmával milyen erővel követelték a felekezetek e tisztán szakiskolában is a kötelező vallásoktatást s most főképpen az ő hanyagságuk miatt kell ezt onnan kidobni. Ez tehát szintén bizonyíték arra, hogy a vallásoktatás összes nyomorúságainak azok a felekezetek az okai, amelyek lépten-nyomon vallástalansággal vádolják a felekezeti iskolát.

A konverzió.

— A Magyarság tudósítójától —

Budapest, március 26.

A képviselőház mai ülésén terjesztette be Nemenyi Ambrus előadó a pénzügyi bizottságnak a konverzióról szóló véleményes jelentését.

A bizottság jelentése a következőket mondja:

Azzal a hitelművelettel, melynek végrehajtásáról a törvényjavaslat szól, a kormány főleg a következő célokat akarja megvalósítani:

I. Több rendbeli, részben külön jelzálogfedezettel bíró kölcsöneinket egyesíteni akarja. Az egyesítés egyéb okoktól eltekintve, már az államadósági adminisztráció gyorsasága és költségeinek apasztása szempontjából is kívánatos.

II. A kormány az eddigi külföldi értékre is kiállított törlesztéses kölcsönöket kizárólag koronaértékre kiállított nem törlesztéses, hanem járadék-kölcsönökre akar átválttatni.

III. A 4 és fél százalékos címleteknek 4 százalékos címletekre való átválttatása útján, valamint a törlesztések megszüntetésével a költségvetésnek kiadási részét mintegy 6 és fél millió koronával apasztani kívánja.

A felzett céloknak megvalósítása azért is kívánatos, mert az állam mielőtt oly helyzetbe jut, hogy hitelezőinek sérelme nélkül az adózóknak terhén könnyűhet, köteles ezt a könnyítést haladéktalanul biztosítani.

A konverzió lebonyolításánál nem jöhetett tekintetbe az a kérdés, hogy később nem lehetne-e még alacsonyabb kamatlábat elérni, mert ezt megközelítőleg sem lehet előre megállapítani. A kamatláb ingadozásait ugyanis a kormány nem beteljesel-hatja, nem is határozhatja meg előre úgy, hogy tökéletesen elegendő, ha a kedvező viszonyokat kihasználja. A bizottság tehát magáévá tette a konverzió eszméjét és ezen az alapon vizsgálta, hogy a művelet mennyiben felel meg Magyarországnak ez idő szerinti hitelpozíciójának és minden jogos várakozásának. A törvényjavaslat megokoló részében a pénzügyminiszter arra utal, hogy a műveletnek fontos mozzanatai nincsenek azzal előterjesztésben, az a kimerítő részletességgel leírt, amelyet a törvényhozás minden más pénzügyi javaslatnál joggal követelni szokott. Tényleg egy a javaslat, mint annak megokoló része nem megy túl azon a kereten, amelyben annak idején az előző konverziókról szóló kormányelőterjesztések a dolog természeténél fogva mozgáltak. Ezen régebbi konverzióknak összes felételeit a kormány beszámoló jelentésében csak a művelet befejezése után adta a törvényhozásnak tudtára.

A tárgyalások során azonban a pénzügyminiszter a bizottság elő terjesztette a tervezett műveletnek összes adatait, melyeknek mérlegelése után arra a meggyőződésre jutottak, hogy a javaslat nemcsak időszerű és a költségvetés szempontjából megokolt, hanem, hogy *bensőleg is kellőképpen van megkonstruálva* és hogy mindazoknak a céloknak megfelel, melyekre bevezető sorainkban utalunk.

A kincstár ezúttal is nemcsak loyaltással és kimérettel, hanem kiváló előzékenységgel jár el az állam eddigi hitelezőivel szemben; a tranzakció feltételei azonban az állam szempontjából szintén elgondolhatók. Ezt nemcsak a 4 százalékos ártolyam igazolja, de az is, hogy az új állampapírokat a tőzsde magasabb árfolyam mellett veszi át, mint az eddigieket. Előnyös újítás az is, hogy a postatakarékpénztárt is belevonták a konverzió lebonyolításába, amiáltal az állam az üzletforgalmányi hasznosodásban is részesedik. Ezenkívül az állam állandó figyelemmel fogja kísérni az egész üzleti rész menétét, megjegyezve azt, hogy az átvételre szerződött pénzcsoport egyelőre legalább is hatszáz millió korona értékű új kötvényt köteles átvenni. Ha tehát váratlan akadályok nem merülnek föl, az egész konverziót pár hét alatt lebonyolítják.

A műveletet különben úgy tervezték, hogy már 1903-ban meglássék a hatása a pénzügyi költségvetésben és azonkívül a kamatterher apasztása óvól-

évre jelentékenyebb legyen. Egyébként az *általános törlesztések beszüntetését nem lehetne* minden körülmények mellett *előnyösnek mondani*, ajánlja azonban ezt az eljárást elsőbbségben az az általános szempont, hogy a közhitel tekintetében első helyen álló országok többnyire csak járadékkölcsönöket szoktak felvenni, másodsorú pedig az az ismeretes tény, hogy a költségvetésnek tanúsága szerint még mindig kénytelenek vagyunk egyes beruházások céljaira évről-évre kisebb kölcsönöket felvenni.

Ezekhez járul még az, hogy a pénzesoporttal kötött egyezés bármely későbbi újabb konverzió tekintetében megszorítást nem tartalmaz. De a pénzügyi eredménynek is többlet helyezendő az, hogy ezen művelet után hosszabb időre a külfölddel bizonyos érdekkötéseket létesítünk, amely *a valutarendezés célja tekintetében méltányos érdem*. Mert alapos kilátásunk van, hogy a külföldi hitelezők hozzájárulnak, hogy *aranyra* szóló követeléseiket, melyeknek aranyban való visszafizetését nekik ezáltal ajánljuk, *egyszerűen koronaértékre szóló követelésre változtassák át*.

De időszerűnek látszik a konverzió műveletének a mostani időpontban való keresztülvitele azért is, mert a régen tartó gazdasági pangás közben remélhető, hogy az ilyen nagy tranzakció sikeres végrehajtása *a hazai pénzpiacnak számottevő lendületet fog adni* és kedvező hatással lesz a gazdasági közhangulatra épp úgy, mint a vállalkozási kedvnek és bátorságnak előbresztésére.

Az indoklás kiemeli még azt is, hogy a kormány a konverzióból tenmaradó nyereséget vasúti beruházásokra akarja fordítani. Ezért a konverzió jóváhagyását annál is inkább indítványozza a bizottság, mert annak minden egyes pontja megfelel az állam érdekeinek.

A javaslatot a bizottság nevében *Falk Miksa* elnök, *Neményi Ambrus* előadó irták alá.

Tisza Kálmán temetése.

— A *Magyarság* tudósítójától. —

Budapest, márc. 26.

Amint minden ízében egyéni volt ez a nagy államférfi, úgy a világtól bucsuzása is elűtött a temetések szokott formáitól.

A gyászpompát, mely megdöbbentő és szívreható volt a maga komor ünnepességében, nem vitték ki hozzátartozói az utcára, hol pedig a közönség ezrei állottak tömör sorokat, hogy meglássák *Tisza Kálmán* temetésének gyászmenetét. A kocsorok százaikat négy zárt kocsiban vitték ki a pályaudvarra s a nagy halottat vivő gyászturgon csak az alkony homályának leszálltával fordult ki a Sándor-utcai palota kapuján.

Tegnapki tudósításunkat a temetésről a következőkben egészítjük ki:

A gyászszertartás

a ravatalos szobában folyt le. Ebben a teremben gyűltek össze a család tagjai, a király képviselője, *Apponyi Lajos* gróf udvarnagya, *Szell Kálmán* miniszterelnök s a kormány tagjai s a közös kormányt képviselő *Kallay Béni* közös pénzügyminiszter.

A többi termeket, a lépcsőházat s a kapugárdort szorongásig megtöltötték a közélet előkelőségei, kiknek egy része nem is ért be a térs palotába, hanem az utcán a diszruhás rendőrök kordonán belül csoportosult. Ugyanitt voltak felállítva a különböző küldöttségek.

A hatalmas tömegben, melyet papi talárok moire fekete selyme, sötét magyar diszruhák és világos fáborkoki állták, aranyos csákok sokasága tett változatossá, csaknem lehetetlen volt tájékozódni. Ott volt a magyar közélet minden számottevő egyénisége.

A gyászszertartást — mint megirtuk — a *Krisztus az en életem* kezdetű zsoltár nyitotta meg, melyet az opera teljes énekara adott elő.

Ezután *Antal Gábor* duntuli ev. ref. püspök mondotta a következő megható bucsuztatót.

Mély gyászra hívott és résztvevő tiszteit gyülekezet! Szomorú meghatottság ül az arcokon e gyászkoporsó mellett. A tájadalom érzése remegtet meg széles e hazában milliók szívét. Csendes sóhajokban éppúgy, mint a tájadalom elemibb megnyilatkozásaiban, halani lehet a nagy veszteségen kesergő próféta szavait: «Meggzúnt a mi szívünk vidámsága. Siralomra fordult a mi örömrünk, lehullott a mi fejünk koronája. Ó jaj nekünk!» A nemzeti közélet mély fájaldalmának és bánatanak ez őszinte megnyilatkozása

azt jelzi, hogy bevégződött egy magas célokért kitaró munkában, szigorú kötelességérzettel, Isten dicsőségére s a haza javára áldásosan folytatott, a nemzetnek és a királynak, az egyháznak és a családnak egyaránt drága és becses élet. Hosszabb betegség után, melynek tartama alatt annyi szív remegett és aggdott e drága életnek megmaradásáért, a mindenek felett szabadon uralkodó Isten megváltozhatatlan végzéséből, a haza fiának, *Tisza Kálmán*nak nemes lelke, amely porhüvelyében isteni eredetű vala, megtért Istenéhez, aki adta volt azt. Eltávozott tőlünk a nagy, nemes lélek, hagyván maga után tátongó ürességet a magyar haza nemzeti és egyházi közéletében és az ő nemes szívéhez változhatatlan kötelekkel kapcsolt családi körben. Ami előbb forró aggodalom érzését keltette milliók szívében. Isten kitürkészhetlen végzéséből szomorú valósággá vált. *Tisza Kálmán*, a haza nagy fia, a magyar nemzeti és állami életnek évtizedek óta legmagasabban kiemelkedett jellegzetes alakja, Magyarországnak 15 éven keresztül volt miniszterelnöke, koronás apostoli királyunk ő Felségének azon időn túl is mindenkor hű tanácsosa, a Magyar Tudományos Akadémia igazgatósági és tiszteletbeli tagja, a magyarországi ev. ref. egyetemes konventnek, a Baldácsy protestáns alapítvány kezelőbizottságának elnöke, a dunántúli ev. ref. kerület főgondnoka, a kiváló családító, a szeretetre méltó jó férj, a gondos családapa nincs többé. Az ő földi küzdelme meggzúnt. Atadott az örökkévalóságnak. Az a lelkiismeretes és áldásos eredményű munkásság, melyet ő annyi fontos közügy szolgálatában több, mint négy évtizeden keresztül kitejtett, indokolja a hazának tett, az igazságos történelem fogja méltányolni. Annak elébe vágni tiltja az idő és az alkalom. De nem szabad, hogy kiessenek a hazafiak általános köztudatából a nemzeti közéletnek ama nagyjelentőségű tényei, melyek nemzetünk újabb történetében *Tisza Kálmán* nevéhez és munkásságához tűződnek. A haza jogaiért, alkotmányért, szabadságáért ott küzdött ő már kora ifjúságában, a hősök között első sorban, az önkényuralom által le nem döntött amaz erdőben, a protestáns egyház önkormányzati szervezetében, melynek védelméért kezét fojtak akkor a nemzet hazafias érzésű összes fiai, melynek megmentésével kezdődött meg a nemzet erejét lenyűgöző erőszak megtörése. A nemzet azonban alig szabadult ez önkényuralom hatalmából, mint egykoron Izrael népe, amikor maga előtt találta az anyagi tönkrejutás és eladósodás Vöröstengerét, — mely a nemzetet elnyeléssel fenyegette, — és a nagy nemzeti célok fedezetlen szükségleteinek kopár pusztaságát. Majdnem kétségbeesett helyzetben állította az Isteni Gondviselés, mint egykor Mózes, vezérül a nemzet élére *Tisza Kálmán*at. Ő keresztülvitte a nemzetet az elnyeléssel fenyegető tenger árjain és az éhenhalással fenyegető kopár pusztaságon.

A püspök röviden vázolta *Tisza Kálmán* politikai és társadalmi szereplését is, azután így fejezte be beszédét: Indulj nagy utadra, megdicsőült nagy halottunk, akinek család földi dicsőség helyett Isten kegyelméből és Jézus érdemeiért mennyi dicsőség jutott már osztályrésül. Nagy érdemeid, melyeket a haza és az egyház ügyei körül lelkiismeretes kötelességteljesítéssel szerezteél, nem lesznek az enyészet martalécai. Sirod fölött e nemzet tisztelete és kegyelete, az elfogadhatatlan, kiapadhatatlan családi szeretet fog állandóan virrasztani. Amit a föld elismerést, méltánylást és kegyeletet nagy érdemeidért nyujthat, azt megadhatja az igazságos és könyörülő Isten, az örök élet és boldogság hervadhatatlan koszorújával. Amen.

Az opera énekara rázendített ezután a *Mely büszke az ember, mig el...* kezdetű zsoltárra, *Szell Kálmán* szalontai esperes pedig imát mondott, s ezzel a szertartás véget ért.

Tisza István gróf meggzúnta a király képviselőjének, *Apponyi Lajos* grófnak és *Szell Kálmán* miniszterelnöknek, hogy megjelentek s a lépcsőig lekísérte őket.

Az óriási néptömeg, mely a menet indulását várta, sokáig kitarított, s csak mikor látták, hogy a gyászközönség eloszlik, széledtek szerte.

A Kerepesi-úton még öt óra után is nagy tömegek várták a temetési menetet s később, mikor hire járt, hogy a halottat este viszik ki a pályaudvarra, a keleti pályaudvar tájékán gyülekeztek össze.

Utban a kriptá felé.

Délután 5 órakor vitték ki a töméntelen koszorut a pályaudvarra s két vasúti kocsit töltöttek meg a rengeteg habérall és virággal.

A koporsó szállítására szolgáló vasúti kocsin az államvasutak tüzleti nyelvén a következő felírás volt olvasható:

«Hulla, 608. számú vonattal — Budapest keleti pályaudvar — Szalonta, — Csabán át».

A koporsót vivő zárt furgont a pályaudvarra *Tisza István* és *Kálmán* grótok kísérték ki. A szomorú menet 7 óra után ért ki a pályaudvarra, hol 8 vasúti málházó emelte be a méter magas faládba zárt koporsót a vasúti kocsi, melyet *Lachnit* felügyelő lepecsételt.

A koszorúval telt vagonokat és a halottaskocsikat hozzácsatolták a csabai személyvonathoz, amely este tíz órakor indult el. Ezen a vonaton utazott *Gesztre* az egész *Tisza*-család és rokonsága. Egy órával később indították utnak a különvonatot, amely négy szalonkocsiból és nyolc Pullmann-téle kocsiból állott. A szalonkocsikban *Fejérváry Géza* báró, *Daranyi Ignác* és *Cseh Ervin* miniszterek, *Wekerle Sándor*, *Gromon Dezső* és *Perczel Dezső* foglaltak helyet.

A többi kocsiban a küldöttségek utaztak. Továbbá a képviselőház 25 tagú küldöttsége, melyet *Tallian* Béla alelnök vezet. Ugyanezen a vonaton mentek el a főrendiház részéről: *Beniczky Ferenc* pestmegyei főispán, *Bohus Zsigmond* báró, *Teleki József* gróf, *Teleki László* gróf, *Teleki Tibor* gróf, *Vigyázó Ferenc* gróf és *Nagy István* főrendiházi elnöki titkár; a miniszterelnökség részéről: *Tarkovich József* államtitkár, *Barkassy Géza* miniszteri tanácsos és *Huszár Adolf* királyi tanácsos, segédhivatali főigazgató; a belügyminiszterium részéről: *Gulner Gyula* és *Szell Ignác* államtitkárok, *Sélley Sándor* és *Némethy Károly* miniszteri tanácsosok, *Forray Ferenc* és *Török Ferenc* osztálytanácsosok; a pénzügyminiszterium részéről: *Grünzenstein Béla* államtitkár, *Popovich Sándor* miniszteri tanácsos és *Benedicty Béla* osztálytanácsos; Pest vármegye részéről: *Beniczky Lajos* alispán, *Tahy István* főszolgabíró és egy tizenöt tagú egyházi küldöttség.

A részvét.

Míg a halottat vivő vonat tüzet lehellve zakatolva rohant át a nagy altöld fekete éjszakáján, Európa táviró hálózatán szélsébeben száguldottak végig a részvétáviratok, melyek az ország szívébe, a fővárosba hordták híret annak, hogy a művelt világ osztozik veszteségünkben.

Eulenburg herceg német nagykövet császára nevében a következő részvétáviratot intézte *Tisza István* grófhhoz:

Ő felsége a német császár, legkegyelmesebb uram, megbízott azzal, hogy méltóságoddal közöljem ő felsége legőszintébb részvételének kifejezését azon a súlyos veszteségen, mely Ont érte. Ő felsége megemlékezik azokról a nagy szolgálatokról, melyeket a megboldogult hazájának tett és ezekben látja a ölemelő vigaszt fiai és hátrahagyottai számára. *Eulenburg* herceg, német nagykövet. Ugyancsak a császár részvétét adja tudtul berlini nagykövetségünk következő sürgönye:

A német császár ő felsége ma reggel meglátogatott és ölkért, hogy *Tisza Kálmán* halála alkalmából úgy a magyar királyi kormánynak, mint az elhunyt rokonainak legőszintébb részvételét töl-mácsoljam. Midőn e megbízásnak ezennel eleget teszek, arra kérem tiszteletteljesen Nagyméltóságodat, hogy ő felsége e részvétnyilvánítását az elhunyt özvegyének és fainak is tudomására hozni méltóztassék.

Szögyény-Marich László.

Prinetti olasz külügyminiszter *Confalonieri* konzul után fejezte ki részvétét *Szell Kálmán* miniszterelnöknek, ugyanezt tette az összes európai diplomácia.

A *Trieszti Magyar Kör* *Szell Kálmán* miniszterelnökhöz a következő táviratot intézte:

Hazánk nagy fia, *Tisza Kálmán* elhunytával bennünket ért nagy gyászhoz legmélyebb részvételünket fejezzük ki.

A geszti temetés.

Geszt, márc. 26. A halottat és gyászkíséretet hozó vonat reggel hat és fél órakor érkezett ide.

Mintegy 300 kocsiból álló kocsisor vitte a sokaságot a geszti kastély felé. A geszti református templom ormán tekete zászló lengett.

A gyászszertartásra egybesereglettek a geszti kastélyban keresztül mentek a család ősi kriptája felé. A kriptá egy kis dombos helyen áll táktól körülveve.

BÜTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legutányosabban kaphatók

Ehrentren és Fuchs Testvéreknél.

E lapra hívatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

(Andrássy-ut közelében).

Nagy képe árjegyzék ingyen.

Homlokzatán ez a felírás van: *Feltámadunk*. A kripta tetején ki van függesztve Tisza Kálmán cimere, rajta ez a felírás: Borosjenői Tisza Kálmán 1830. december 16—1902. március 23. A ravatalon csak a család koszorúi voltak. A koporsó körül ott volt a gyászoló család és tengernyi nép, mely már napok óta árad Nagy-Szalontára és Gesztrre. Bihar vármegye nagyszámú küldöttségét *Beöthy* László főispán és *Szunyogh* Péter alispán vezették. Nagyvárad városa küldöttségét *Komlós* József tanácsos vezette. Képvisele volt a biharmegyei és a nagyváradai szabadelvű párt. Deputációt küldött *Máramarosmegye*, amelyet *Szabó* alispán és *Máramaros-Sziget* városa, amelyet *Szeremly* polgármester vezetett. Jelen volt továbbá Békésmegye küldöttsége *Fábr* Sándor alispán vezetésével, azonkívül az összes bihari járásek főszolgabírák vezetésével nagy számú deputációt küldtek a temetésre.

A gyászszertartás 10 órakor kezdődött. *Szabó* János geszti ref. lelkész megható imájával. Az ima után *Szél* Kálmán nagyszalontai esperes mondott pár megható szót a ravatalnál, méltatva Tisza Kálmán érdemeit, mint a nagyszalontai egyházkerület volt főgondnokát. Ezután rázendítették a református esperesek és lelkészek a Te benned bízunk elejétől fogva kezdetű zsoltárt, amelynek hangjai mellett Tisza István gróf, Tisza Kálmán és Tisza Lajos, Károlyi Imre és Károlyi Gyula grófok segítségével vállon vitték a koporsót a kripta köveire a gyászoló családtól, Antal Gábor püspöktől és néhány lelkésztől. Az ének folyton zúgott, amíg a kriptából vissza nem tértek. A gyászszertartás a lelkészek énekével véget ért és a kocsisor visszavitt a gyászoló közönséget a geszti kastélyba. A külön vonat déli egy órakor tért vissza Budapestre a kormány és a parlament képviselőivel.

A temetés alatt izgalmas jelenet is történt, mert *Radvánszky* Béla báró koronaőr rosszul lett és elájult. Janny egyetemi tanár és Konrad Márk nagyváradai igazgatótanár segélynyújtása után azonban nemsokára magához tért és jobban lett.

TÁVIRATOK.

A katolikus iskolaegylet gyűlése.

Bécs, március 26. A katolikus iskolaegylet tegnapi diszgyűlésén *Moser* a katolikus tanítóegylet elnöke visszautasította a katolikus vallás ellen intézett támadásokat, jellemezte a Los von Rom mozgalmat és dicsőítte a példát, amelyet a trónörökös adott. A gyűlést ő Felsége és a pápa elítélésével fejezték be. Este rendes közgyűlést tartotta az egyesület.

Schwarz elnök beszámolt az egyesület működéséről. Az egyesület tagjainak száma 6000-re emelkedett. Azután megemlékezett arról, hogy az egyesület védnökségét a múlt évben *Ferenc Ferdinánd* főherceg vállalta el, majd katolikus egyetem alapításának és különféle katolikus középiskolák létesítésének szükségességét hangoztatta.

Burok harca.

Prétória, márc. 25. (Reuter.) A németalföldi templomokban tegnap kihirdették, hogy a bur megbízottak kérésére jövő vasárnap a béke helyreállításáért fognak imádkozni.

Újabb lázadás Kinában.

Peking, március 25. Egy ma közzétett rendelet szerint Honan tartomány déli részében lázadás ütött ki. Tizennégy benszült keresztényt meggyilkoltak. A tartomány kormányzója azt mondja, hogy a lázadást a kártérítési összeg fedezésére szolgáló adók behajtása idézte elő.

A spanyol törvényhozás.

Madrid, márc. 26. A törvényhozást április 3-ára hívták össze. A kormány jelöltje a kamara elnökségére Armijo képviselő. A minisztertanács szombatán a spanyol bankról szóló módosított törvényjavaslattal és a munkaminisztérium létesítésének kérdésével foglalkozni.

Választások Angliában.

London, márc. 26. A wakefieldi parlamenti választáson a felsőházba meghívott lord Milton liberális unionista helyébe Brotserton konzervatív jelöltet választották meg 2960 szavazattal. Suavden liberális jelölt 1979 szavazatot kapott. Milton 1890-ben ellenjelölt nélkül, 1895-ben pedig a liberális ellenjelölt ellenében 699 szavazattal többséggel győzött.

Kuba autonómiája.

Washington, március 25. Május 20-án Kuba közgazgatását átadják a kubai kormánynak és Palma elnök el foglajja hivatalát. A létrejött megegyezés szerint az Egyesült-Államok ezen a napon visszahívják összes polgári hivatalnokait és csapatokat s csak a helyőrségeket és parti erődítményeket hagyják meg a sziget különböző pontjain.

VIDÉK.

Győr város tisztújító közgyűlése. Győr szabad királyi város tegnap tartotta tisztújító közgyűlését, melyen polgármesterré Zechmeister Károly királyi tanácsost, főjegyzővé Kiss Ferencet, tanácsosokká Veerős Boldizsárt, Wennes Jenőt, Farkas Mátvást, Fűgi Agostot, tiszti ügyészszé Szily Zoltánt, pénztárossá Zitteitsch Györgyöt, ellenőrré Oszvald Szilárdot választották meg.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ülése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta márciusi ülését *Szarvady* Lajos kamarai elnök elnöklésével. Az elnök jelentette, hogy Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter leiratban tudatta hivatalba lépését. Azután megválasztották a megüresedett helyre *Szabó* Gyulát másodtitkárnak, két pályázóval szemben. A jogszabási szövegekzetek ügye hosszabb vitát kellett s végül a kamara elhatározta, hogy a kereskedelmi minisztériumtól kérni fogja, hogy az összes szaktestületek által terjesztendő adatok és anyag közlése mellett alkalmat adjon a kamaráknak ezen, jelentőségében végtelenül fontos kérdés beható tárgyalására. Felolvasták a kereskedelmi miniszter leiratát, melyben azt kéri a kamarától, hogy a közönség érdekében a kamarai jelentésben adják közre a kormánytól a kamarához érkezelt intézkedéseket. Pártolni határozta a kamara a szegedi kiskereskedők egyesületének azt a felterjesztését, melyben intézkedést kér, hogy fűszer- és gyarmatárakra magánfogyasztóknál a helybeli kereskedők se gyűjthessenek megrendelést. Több kisebb jelentőségű tárgy után az ülés véget ért.

Mulatság Marosvásárhelyen. A marosvásárhelyi székely leányvárház, melynek Klotild főhercegnyszony a védője, élőképekkel egybekötött táncost rendez április elsején Marosvásárhelyen. A mulatság védője özvegy báró *Radák* Adámné, *Lazár* Olga grófnő. Az est jóvedelmét az árvaház és a helyi jótékony nőegyesület között osztják szét.

FŐVÁROS.

Budapest virilistái Az igazoló választmány ma délelőtt *Méző* János királyi tanácsos elnöklésével ülést tartott, melyen a beérkezett 24 fősizálással foglalkoztak. Az újonnan összeállított virilista névjegyzék élén *Tafér* Kálmán áll 67.257 korona 97 fillér adóval s a hosszú sorozatot *Fodor* Zsigmond zárja be, ki 1077 korona 74 fillér adót fizet. A most megállapított jegyzék ellen bezárólag április 3-áig fölebbezni.

Művészeti botrány.

— A Magyarország tudósítójától. —

Budapest, március 26.

A Kossuth-siremlék bíráló bizottságának törvénytelen döntése — bár az összes kulisszatitkok még nem derültek ki, — máris nagy felháborodást kelt a művészek körében.

Sok olyan dolog történt ebben a zsűriben, aminek történnie nem lett volna szabad.

Matuska Alajos alpolgármester, aki már a döntéskor bejelentette az I. díj kiadása ellen tiltakozását, kijelentette munkatársunk előtt, hogy az I. díj odaítélésében a zsűri határozatát a többi pályázó érdekeinek nézőpontjából is sérelmesnek tartja. Az első díj nyertesei ugyanis 61 ezer koronával tullepték tavalyban a költségvetést, s ezért ki kellett volna zárni a pályázatról. Mert ha a többi is átléphetne volna az előírásait 300 ezer koronát, esetleg akadna volna közöttük más is, aki az I. díjra érdemes művet alkotott volna.

A zsűri következettségére érdekes világot vet az, hogy az első díjat odaadták a költségvetést tullepő tervezetnek, de a második díjjal jutalmazott mű ellen meg éppen azzal érveltek, hogy nem jutalmazható, mert tullepi az előírásait összeget. Holott a második díj nyertesei ugyanezt a műüket kisebb méretekben is ajánlották, amit ha elogad a zsűri, a műművészi értékének és jelegének megváltoztatása nél-

kül felépíthető lett volna a megszabott költségvetés szerint.

Jellemző adat az is, hogy az előzetes tanácskozások során éppen az a hat pályabíró hallgatja agyon Gerster-Strobl tervét, akik aztán hivatalos egyöntetűséggel ennek a tervnek ítéltek oda az első díjat.

Maguk a pályázó művészek tiltakoznak a művészet érdekében a zsűri jogtalan döntése ellen.

Ez az érdekes nyilatkozat így szól:

Alulírottak, akik a Kossuth-mauzóleum pályázatában részt vettünk, a hírlapokból szereztünk tudomást arról, hogy:

a zsűri 11 tagja 6 szavazattal 5 ellenében a kitézett és kivételhez kötött első díjat olyan tervnek ítélte oda, melynek szerzőjül a jelítés levél kibontása után Gerster Kálmán építész és Strobl Alajos szobrász neve tűnt ki;

hogy az első díjra történt szavazás után a zsűri 3 tagja tisztjéről lemondott és ennek dacára a zsűri munkáját olytarta és ugy a második, mint a harmadik díjat odaítélte, valamint több terv megvásárlására is javaslatot tett.

Kijelentjük tehát, hogy a zsűri ítéletét jogosulatlannak és érvénytelennek tekintjük és beadványban kérjük meg a székesfeváros tanácsát, illetőleg képviselőtestületét, hogy ezt az ítéletet semmisítse meg és pedig mivel:

Strobl Alajos szobrász a pályázat lejártáig, mint pályabíró szerepelt, a pályázat előkészítésére befolyást gyakorolt és pályabírói tisztéről csak a művek és saját művének beküldése után mondott le.

Továbbá a pályázati feltételek szerint, ha valamelyik zsűritag tisztjéről lemond, a zsűri ugyanabból a testületből egészítendő ki, amelyik az illető zsűritagot beküldte. A zsűri elnökének tehát a három pályabíró lemondása után kötelessége lett volna a zsűri további munkáját mindaddig felfüggeszteni, míg a felépítési helyébe új zsűritagok választatnak és küldetnek be.

Hogy tehát ez okokból a sérelmes ítélet megsemmisíthessék, a pályázó művészek a fővárosi törvényhatóságát eziránt megkeresik és egyidejűleg ügyük támogatására az illetékes művésztisztületeket is felkérlik. — amennyiben pedig ennek eredménye nem volna, ügyük orvoslását illetékes bírói forum elé lojgák vinni.

A nyilatkozatot tizenkét pályázó írta alá.

A képzőművészek egyesülete ez odiosus ügyben március 29-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe.

NAPIHIREK.

Budapest, márc. 26.

T. előfizetőinket, kiknek március 15-én lejárt az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

(Időjárás.) Március 26. Mivel az északi depresszió Észak-Európa elé vonult, a magas légnyomás a kontinensre ment. Európában általában enyhe időjárás uralkodik. *Hazánkban*: Hőmérsék emelkedett. Helyenkint zivatarok.

Varható: Változó időjárás, helyenkint csapadékkal.

(Személyi hírek.) *Szél* Kálmán miniszterelnök, ugy is, mint belügyminiszter, csütörtökön, e hónap 27-én nem ad kihallgatást. — *Plosz* Sándor dr. igazságügyminiszter e heti csütörtöki kihallgatását nem tartja meg. — *Ebner* Jánosné dr.-nének a koronás arany érdemkeresztet, melyet a király a közjótékonyaság terén szerzett érdemei elismerésül adományozott, tegnap nagy ünnepséggel nyújtották át a VIII. kerületi előjáróság disztermében.

(Nagyhét.) Az Üdvözítő bevonult Jeruzsálembe s öszvéreinek lábai elé virágot s olajágot hintett a nép. Verőfényes tavaszi nap aranya sugárzott az Istenember fejére, glóriát vonva szent homloka köré. Szeretet volt az egész ragyogó világ és ünneplés. Rejtett zugaikban az írástudók pedig már szöttek a hálót, amelylyel megejtsék az Igazat. És ugy lőn. A szenvedések kalváriájára vitték az Emberfiát, meggyonolák, meggyötörték és felmagasztalták a keresztet, reászögezve az ő tiszta testét, mely aztán átszellemülve feltörte a sírbolt kölapját és tetszállt oda, ahonnan küldeték. A keresztény egyház s minden érző szív ezen a héten üli a legnagyobb, legszentebb tragédia emlékét. A levegő telve van zsolozsmákkal, harangok imádságos szavával: aztán el-

SZETKÜLDI:

ERÉNYI gyógyszerész **SZABADSZÁLLÁS.**

Főraktár: TÖRÖK, Király-utca 12. sz. és EGGER gyógyszerész Váci-körút 17.

Ha izzad,

ha viszket a teste, ha sömörös, ha bőrkütsései vannak, ne csináljon semmit, csak egy tégely **ERÉNYI** ICHTIOL-SALICYLT vegyen. Szagtalan.

Ára 3 korona.

hallgatnak a harangok, nyelvüket megnémítja a retentő gyász:

— Az Istent megölték az emberek... sirba zárták.

Retentő még gondolatnak is. Ami fájdalom, ami gyötrelme, ami megalázkodás embert érhet, az érte őt, aki önként választotta az öröm poharát.

Tanítványa elárulja, legjobb híve megtagadja, kövel s kőnél élesebb gunnyal dobálja a nép, amely pár napja köntösét terítette az ő útjára s a gyáva buta, a megvásárolható csöcselék vadul ordítja: Feszítsd meg!

Az emberiség nagy gyászat üli e héten a világ, de a fájdalom tompa ködön átcsillan a diadal, a dicsőség napja eljöttének biztos tudata s a csendes zsolozsmák a diadal az öröm himnuszaivá erősödnek, mert ime az eszme kitor a kőkoporsóból s végig zug földön a dicsőség harsonája:

Hallelujah! Feltámadott.

— (Nix deits!) Kár, hogy nem ismerem nemes Háromszék vármegye *Bükszád* községének bíráját, hogy igaz köszönettel emelnék előtte kalapot. Ez a derék egyszerű ember megtette azt, amit kevés nagy ur merne megtenni, — felvilágosította a *bukaresti osztrák-magyar konzulátust*, hogy tévedésben van, ha azt hiszi, hogy Magyarország osztrák gyarmat. A jeles konzulatus, mely a külpolitika bonyodalmaiban lenne hivatva bogozni a nagy diplomáciai kibic elvei szerint, még csak közjogát sem ismeri annak az országnak, amelyet képvisel. A napokban levél érkezett *Bükszádra*. A K. u. K. Oester.-Ungar. Consulat Bucarest-ből küldte: «An das löbliche Gemeindeamt *Bükszád*. *Bükszád* derék bírája megfordította a neki madárnyelvű hivatalos írást, ráírta a hátára: «Nix deits — csak magyarul tudunk».

— (Katona Zsigmond emléke.) *Kecskeméti város* tanácsa — mint tudósítónk jelenti — elhatározta, hogy *Katona Zsigmond*, *Katona Béla* koronaügyész helyettes apjának emlékét nagyobb összegű alapítvánnyal örökíti meg.

— (Halálozás.) *Pevédi József* nyug. unitárius főgimnáziumi tanár 40 éves korában elhunyt *Kolozsvárott*.

Özvegy *Gáborjánai Szabó Sámuelné*, született *veszkői Budaházy Emilia*, március 28-án 77 éves korában meghalt *Deorecenben*.

Sámi Ióna, *Sámi László* kolozsvári táblabíró másfél éves leánykája, *Ferenc József* unitárius püspök unokája tegnap elhunyt.

— (A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézte) tegnap délelőtt *Helta* Ferenc alelnök elnöklésével ülést tartott, melyen az évi jelentést tették meg. Az intézethez sok adomány folyt be és a lelkes adakozóknak köszönetet szavaztak. Majd jóvá hagyták a zárszámadásokat és a közgyűlésnek szánt évi jelentést és elhatározta, hogy az alapszabályokban megengedett nyugdíjmelés fogantatása iránt a jövő évi közgyűlésnek javaslatot tegyen. Az ez évi rendes közgyűlést az igazgatóság április 27-ének délelőtt 11 órájára tűzte ki.

— (Ez is hazahasság.) *Liptószentmiklósról* írja tudósítónk: *Liptó vármegye* székhelyén, *Liptó-Szentmiklóson*, a márciusi nagy események évtordulójának alkalmával, bár sok állami középület és hivatal van, de a postát kivéve, egyetlen egyen sem látta, a vármegye házán se, a magyar nemzeti lobogót. Azt hisszük, hogy egyik miniszter sem vette volna rossz néven, ha az ügykörükhöz tartozó hivatalok helyiségeiről a lengő zászlók hirdették volna annak a napnak évtordulóját, mely úgy a magyarnak, mint a tótnek szabadságot adott. Az intéző körök azt hiszik, hogy nincs szükség erre. Ne ámítsák magukat, mert ha valahol szükség van rá, itt ugyan volna!

— (A játékbank, a nép s a király.) A belga nép képviselői törvényt hoztak, hogy az osztrák, spai és egyéb belga világtúrdókön a játékbankokat le kell oszlatni. Ez helyes és szép a néptől, hogy el akarja törölni a modern rablóbarlangokat. De közbelepett a vidám *Lipót* király s nem szentesítette a törvényt. Mert hát a rablóbarlangok szépen jövedelmeztek. Eddig van. Így értik meg szépen egymást a bank, a nép s a király!

— (Az orosz katonai árulás.) *Grimm* orosz ezredes árulása következtében eddig 350 tisztet fogtak el, köztük két tábornokot. Gyanuba keverte a kósa hír *Puryrewski* tábornokot is, aki ezidőtájt *Nizzában* üdült s kinél *Grimm* ezredes sokáig tartott. A tábornok ártatlanságát a vizsgálat kiderítette, de ő Párison és Berlinen át mégis visszatér hazájába. Ma azt táviratozzák Párisból, hogy *Puryrewski*

Penderec francia vezérkari főnökkel fog tárgyalni a kormány megbízásából az árulás miatt szükségességé vált intézkedések közös megtételének ügyében.

— («El Afrikába!») Lelketlen szédelgők újabb furfangjáról értesít kibédi (Marostordamegye) levelezőnk. Azt írja, hogy ott a vidéken számos család készült ki Afrikába. A boldogtalan emberek beszélik, hogy levelet kaptak *Teleki Samu* gróftól, az afrikai vadászatai révén általánosan ismert nagy urtól, aki igen előnyös feltételekkel hívja őket Afrikába. Egy ilyen szellette papirt — állítólagos levelet is — beküldött tudósítónk. Szórol-szóra ez vagyon kékes tintacerezával ráfirkantva:

«Gróf *Teleki Samu* minden embernek ad napidíjat hat forintot egy évig, egy év elteltével (igy!) 15 forint minden egyes embernek, aki beáll vagy beiratkozik az ő hatalma alá. Őt évig tartozik engedelmessé minden parancsának.»

Névalírás nincsen. A papir pedig valami álmósnál eldobott, kettészelt ügyirat papirosa. Az állomásfőnöknek a neve is rajta van s a dicső-szent-mártoni osztálymérnökség bélyegzője. Minden jel arra mutat, hogy együgyű furfang az egész s annál szomorubb, hogy a népnél hiteltre talál.

Mintegy 50.000 ember kivételéről szól a hír, akiknek mind katonaviselt embereknek kell lenniök.

Jelentkező is akad, akik állítólag *Dicső-Szent Mártonban* valami nagy könyvbe bele is írták a nevüket.

Ezt a fölöttébb kalandos természetű afrikai szédelgést melegen ajánljuk a dicső-szent-mártoni főszozabírói figyelmébe, mert bármily hihetetlennek lássék is az egész, a szédelgők dolgai kiszámíthatatlanok s kívánatos dolog volna megtudnunk, hogy ki az, avagy kik azok, akik *Teleki Samu gróf* nevét ilyen hitvány módon keverik bele vagy időtlen tréfájukba, vagy lelketlen üzemleikbe. Az sem fog ártani, ha a hatóság kioktatja a népet s megérteti velök, hogy Afrikában sem a bur háboru, sem holmi vasutépítkezés nem juttat a leendő kivándorlónak naponta 6 forint keresetet.

— (Oroszországi mozgalmak.) Hetek és hónapok óta egyre jó a hír Oroszországból, hogy az egyetemi ifjuság és a nép soraiiban mint lobban fel újra és újra a forradalmi láng, mely elégetni akarja a zsar-noki uralmat, hogy a rettenetes tűz hajnalfényében megszűlessék a szabadság. Ez a mozgalom már magasha ér nagyon, amit igazol az is, hogy *Gorkij Maxim* megválasztását *Konstantin* nagy herceg helyeselte. A tüntetőket, torrongókat, akikre sikerült rábizonyítani valamit, az orosz kormány rettenetes sziporusággal sújtotta. Száműzések, börtönbüntetések egész sorozatával gázoltak keresztül a szerencsétlen ifjakon. Csak a moszkvai egyetemről 537 diákot ítéltek el. Talán pedig késő már az erőszakoskodás — Oroszországban is hajnalodik.

— (Az osztályorszájték) mai luzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

400.000 koronát nyert: 19958.
5000 koronát nyertek: 57139 73412 86288 94203.
2000 koronát nyertek: 1102 4077 8258 8467 13505 18061 2421 27822 31366 35526 37641 41451 42315 42662 51550 65603 67394 69123 73495 76726 83585 84302 88184 96455 96605 96802.
1000 koronát nyertek: 1022 2060 6081 6227 9059 10021 17569 18160 18840 25310 27316 31882 35235 40607 41763 44582 47937 51262 51332 52717 52750 53018 53910 55615 60219 61638 63405 73112 73114 76943 79056 80635 84183 85000 88473 92263 94253 96892 97814 99114.

— (Rövid hírek.) *Kilencszázegy koronát loptak* el tegnap *László Albert* debreceni könyvkereskedő üzletéből a déli záróra alatt. A tetteseknek nyomavesszett. — *A marostvárcsárhelyi ev. ref. egyházközség* vasárnap tartott gyűlésén második kántornak egyhangulag *Kovács Pál* aradi kántort választotta meg. — *A leszakadt zentai híd* dolgában most tartották meg a hivatalos műszaki vizsgálatot s megállapították, hogy az új hid felépítése legalább 450—500 ezer forintba kerül. Addig is, amíg ez ügyben döntenének, a város egyelőre kérelemmel fordul a katonai műszaki hatósághoz, hogy ideiglenesen vessen egy erős és alkalmas hidat a Tiszán. — *Az anyagvizsgálatok magyar egyesülete* tegnap *Czigler Győző* elnöklésével ülést tartott, melyen az évi jelentéseket tették meg. Majd *Safarzik Ferenc* dr. előadást tartott Magyarország köiparáról s ezzel az ülést véget ért. — *Dicső-szentmárton* távbeszélő központját a kereskedelemügyi miniszter a mai nappal be-

vonta a belföldi helyközi távbeszélő forgalomba. — *A Budapesti Korcsolyázó-Egylet* április 5-én délután 6 órakor saját helyiségében (IV. Bécsi-utca 3. sz.) rendkívüli közgyűlést tart. — *Betörőbandát* fogott el a fővárosi rendőrség tegnap. Az öttagú betörőbandára eddig 7 betörés bizonyult rá.

× *Csuz és köszvény* ellen elismert legkötönybb szer a *Zoltán-féle* kenőcs. Ára 2 korona. *Zoltán Béla* gyógyszerárban, Budapest, V., Sétátér-utca és Szabadság-tér sarkán.

× *Felhívjuk olvasóink figyelmét* Herceg és Horvát, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt. «*Adria*»-szállóval szemben létező női-divat áruházára.

× *Jelmez és népviseletü* (szines és fekete) fényképek kaphatók nagy választékban *Hatschek Miksa* látványtervezőnél, IV., Esku-út 5. (Klotild-palota), a Belvárosi kávéház mellett.

× *Felhívjuk tisztelt olvasóink figyelmét* *Nics Béla* fűszerkereskedőnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* *Relle Iván* kivonulása *Pozsonyból*. Nagy és teljesen méltányolható a pozsonyi magyarok öröme. *Relle Iván*, a kétnyelvű színház igazgatója, megvált a tövises pályától, melyre sem igazi ambíció, sem igazi rátermettség nem vezette őt. Rövid három esztendő alatt sikerült neki *Pozsonyban* a magyar muzsát guny és szánalom tárgyává tenni. Amit elődei, különösen pedig *Krecsányi Ignác* derék társulata, éveken át építettek, azt *Relle* mind lerombolta. Kivánjuk, hogy az új igazgatónak lelkiismeretes munkával sikerüljön a sebeket begyógyítani s a magyar színháznak egészséges alapját megvetni abban a városban, melynek közönsége igazán műértő s a jó magyar előadásoknak *Relle* előtt buzgó látogatója és méltánylója volt.

* *Utazás egy operette körül*. A *Debrecen* című lap folytatja a *Katalin* operette ellen emelt vádjait, legutóbbi számában hiteles tanuval bizonyítja, hogy a *Cárné gyűrűje* operette csakugyan létezik. *Rakodczay Pál* volt színházigazgató, jelenleg szeneci polgáriszkolai tanító nyilatkozik az említett lapban s kijelenti, hogy «a *Cárné gyűrűje* című operettet ő adatta elő 1895. február 27-én Eperjesen. Az operette, amelynek szövegét *Kyss Géza* ítégyezte, zenéjét az apja írta, *Rakodczay* szerint gyöngye darab volt, de a dalok között néhány igen szép melódiája is akad. A darab hősnője *Katalin* cárnő, egy másik főszerep pedig azé a tiszté volt, akit *Katalin* megszeretett.» Ez után a nyilatkozat után mégis helyénvaló lenne a két darab összehasonlítása, hogy kitűnjék kétségbevonhatatlanul: kinek van igaza.

* *Hírek a Nemzeti Színházról*. Holnap Nagycsütörtökön a Nemzeti Színház *Hauptmann* *Hannele*-jét adja elő *Török Irmával* a címszerepben. Vasárnap este a *Kaméliás hölgyben*, melynek címszerepét *P. Márkus Emilia* játssza, lép fel először *Vizváriné* asszony, akit hosszú időn keresztül veszedelmes betegség kötött az ágyhoz.

* *Színházak műsora* március 26-án. *Operaház* *Trisztán és Izolda*. (Kezdete 7 órakor.) — *Nemzeti Színház*: *Pogány Gábor*. (Kezdete fél 8 órakor.) — *Várszínház*: *A zsába*. — *Népszínház*: *Az új földesur*. (Kezdete 7 órakor.) — *Vigszínház*: *A zsába*. (Kezdete fél 8 órakor.) — *Magyar Színház*: (Kezdete fél 8 órakor.) — *Uránia*: *A szultán birodalma*. (Kez dete fél 8 órakor.)

SPORT.

× *Oxford* *Budapestben*. Az angol egyetemi ifjak kik a labdarugásban már akár két doktorátust is le tudnának tenni, tegnap ismét megjelentek a margitszigeti sporttelepen, ezúttal az atlétákkal szemben s ismét győztek. Tizenegyszer rugták be a kapuba a labdát, de úgy látszott, hogy akár még tizenegyszer berughatták volna — de unták már számítani a gólokat. Az érdekes versenyt nagy közönség nézte. A labdarugás után a *Park-klubban* lakoma várta őket, melyet *Andrássy Géza* gróf és *Szemere Miklós* rendezett tiszteletükre. Holnap, csütörtökön lesz az utolsó verseny, amelyen az angolokkal a *Ferencvárosi Torna Klub* csapata mérkőzik.

Törvénytörvény.

§ *Az ügyvédi kamara tisztújítása*. A budapesti ügyvédi kamara *Gyöffy Gyula* dr. elnöklésével tegnap délután folytatta közgyűlését, melyen *Vámosy Károly* dr., a szavazatszedő küldöttség elnöke tett jelentést a választás eredményéről. Azután *Nagy Dezső* drnak, a volt titkárnak, aki szintén elnöklött

volt, de kisebbségben maradt, a kamara érdekében tett tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Majd Szivák Imre szólalt fel, megköszönte a kamara kitüntető bizalmát és kifejtette a programját, amelyet szilárdan követni fog.

§ A tüntetés utójátéka. A büntető járásbíróóság április 3-án tárgyalja azoknak az ifjaknak az ügyét, kik a Tátra kávéházban elég viharosan fogtak neki a mulatók megmagyarosításának. A kávéháztulajdonos becsületsértésért s magánlak sértés címén jelentette fel őket, az ifjak pedig viszonyvázat emeltek súlyos testi sértésért.

NYILTTÉR. *)

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bürhajoknál.** Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének **Dr. KOVÁCS J.** egyet. orvost. (Hemepatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9-4-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

*) Ezen közleményért nem vállal felelősséget a Szerk

KÖZGAZDASÁG.

Az «Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Fejlesztése» és a kir. fennsége Jászai tőbörceg védnöksége alatt m. sz. f. hó 25-én tartotta meg dr. Münnich Aurél elnöklése alatt központi helyiségekben Váci-utca 34. (Klotid palota) IX. rendes közgyűlését.

A bemutatott 1901-ki zárszámadás tanúsága szerint ezen ép oly céltudatosan, mint takarékosan vezetett társulat a múlt évben is, nemcsak minden tekintetben kielégítő, hanem oly eredményeket ért el, amelyek az előző évek fejlődését még felül is mulhák. Ez annál figyelemre méltóbb, ha tekintetbe vesszük a tudvalevőleg még mindig kedvezőtlen közgazdasági viszonyokat, amelyek a biztosítási téren mutatkozó versenyt kétszeresen érezhetővé teszik s azt, hogy az intézet ki-

zárólag figyelmek biztosításával foglalkozik s pedig a katonai szolgálatra való tekintettel. A jelentés tárgyát képező évben ugyanis 10,056.500 korona új biztosítás kötöttet, úgy hogy az állomány most már 41,478.977 korona. A bevételek 2,144.469 korona 66 fillérre rugtak, míg a díjtartalékok 8,017.973 korona 87 fillérre emelkedtek. A kiadások, mint rendszeren, normálisak. Az ezen intézetnél mindig szem előtt tartott takarékoságot mi sem jellemzi különben jobban, mint az, hogy szerzési jutalékul csupán 1-42 százalék, beszedési jutalékul pedig csak 1-58 százalék adatott ki. A mérlegszámla 8,360.097 korona 76 fillér vagyont tüntet fel, ami az előző évvel szemben 1,512.781 korona 83 fillér szaporodásnak felel meg. A tiszta nyereség, dacára annak, hogy bőseges, a régi szerzési jutalékoknál például az előirányzott összeget 32.624 korona 34 fillérrel meghaladó leírások történtek, 86.594 korona 91 fillért tesz, majdnem kétszer annyit, mint 1900-ban. Az intézet most már jelzőlogköcsönökbe is lektet tőkéből, amit tekintettel az értékpapíroknál észlelhető árfolyam-ingadozásokra, csak helyeselni lehet. A közgyűlés mindezek után csak méltányosan járt el, amidőn a jelentést megelégedéssel vette tudomásul s a kormányzó testületnek, különösen pedig Münnich Aurél dr. elnöknek, aki az intézet megalapítása óta időt és fáradságot nem kímélve, vezeti az intézetet, bizalmat és köszönetet szavazott.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Keszár-u-üzlet.

A piac képe nem változik. A malmok még mindig rossz lisztüzletéről panaszkodnak, a kültől következően lanya, nincs tehát indító ok, mely élénkebb hangulatot idézne elő. A vásárlási kedv ma is korlátozott volt és eleinte csak olcsóbb árak mellett lehetett eladni. Később javult az irányzat és így összesen 13.000 mm. buza kelt el.

Tiszavideki: 100 mm. 78 k. 9.52-5 korona, 1000 mm. 78 k. 9.37-5 korona.

Szarvasi: 1000 mm. 77 k. 9.42-5 korona.

Pestmegyei: 100 mm. 78 k. 9.45 korona, 200 mm. 78 k. 9.40 korona, 200 mm. 77-5 k. 9.35 korona, 200 mm. 76 k. 9.25 korona, 400 mm. 76 k. 9.35 korona.

Tolnai: 1800 mm. 77 k. 9.27-5 korona.

Verbászi: 1500 mm. 76 k. 9.30 korona.

Bajai: 2200 mm. 74-2 k. 9.02-50 korona.

Szentesi: 500 mm. 77-2 k. 9.42-5 korona.

Raktararu: 310 mm. 76-5 k. 9.25 korona, 1400 75-5 k. 9.27-5 korona, 1900 mm. 75 k. 9.22-5 korona.

Rozs: 300 mm. 7.50 korona, 300 mm. 7.45

korona, 200 mm. 7.45 korona, 130 mm. 7.40 korona, 100 mm. 7.35 korona.

Zab: 100 mm. 7.75 korona, 100 mm. 7.35

Tengeri: 200 mm. 5.10 korona.

Folyó hó 23. este 6 órától 25-én este 6 óráig

érkezett elment

buza 10938 mm. — mm.

rozs 590 » — »

árpa 1221 » — »

zab 3510 » — »

tengeri 1383 » — »

repce — » — »

liszt 410 » 17500 »

korpa — » 6241 »

Határidő-üzlet.

Lanya az irányzat az egész vonalon. Az áprilisi határidő árfolyamait a lebonyolítások, a későbbi határidőt pedig az újabb vélelményeladások szorítják le. Leginkább jelentkezik ez a zabnál és tengerinél; az előbbinél a bécsi számlára összevásárolt mennyiségnek mostani eladása, az utóbbinál pedig Magyarország nagy tengertermése okozza az árhanyatlást.

Dalben jegyez:

áprilisi buza 9.14—9.15

májusi buza 9.10—9.11

októberi buza 8.10—8.11

áprilisi rozs 7.34—7.35

» zab 7.10—7.11

májusi tengeri 5.08—5.09

Érték-tőzsde.

Előzősde: Osztrák hitelrészvény 697.75. Magyar hitelrészvény 713.— Korona járadék —.— Leszámitoló —.— Jelzőlog —.— Rumamurányi —.— Államvasút 674.75. Déli vasút 63.— Alpesek 297.— Városi villamos 314.— Közuti vasút 645.—

Zárlat: Osztrák hitelrészvény 607.75. Magyar hitelrészvény 712.50. Korona —.— Leszámitoló —.— Jelzőlogbank 483.— Rumamurányi 501.0. Államvasút 675.75. Déli vasút 63.— Alpesek 299.— Városi villamos 315.— Közuti vasút 644.—

A szerkesztő postája.

(Kéziratokat nem adunk vissza.)

K. S. K. Bacon. Intézkedünk, hogy ezentul az is meglegyen az újságban.

Azar. A hiányzó számokat megküldi a kiadóhivatal.

A folyta ást várjuk.

Zoltán. Annnyira pongyolán van megírva, hogy napok kellenének rá, míg közölhetővé formáljuk. Erre pedig időnk nincs.

Laptulajdonos a «Magyarság» kiadóvállalata.

HIUSÁG.

Regény.

69

Irta: Gaal Mózes.

Bozzai Pistával azóta is többször találkozott: a színházban, a műcsarnokban, az Andrassy-uton, de ezek mind véletlen találkozások voltak. Egy-két szót váltottak csupán. Azok a szavak azonban, mint az édes méreg, ugyan hatottak Olgára.

Néha megdöbben önmagától. Érezte, hogy a játék, melybe akaratlanul kezdett, gonosz játék. Felébredt benne a feleség. Ilyenkor nagyon gyöngéd, figyelmes volt a férje iránt, de nem kötelességből, nem is a szív hajlandóságából, hanem számításból. Asszonyi ravaszság készítette rá. Lepelni akarta azt a másik érzelmét, mely benne megerősödött. Nem csábító szavak nyomán támadt érzelm volt az, Olga lényéből sarjadt. Neki Bozzait meg kellett szeretnie, mert Bozzai szép, előkelő, elegáns volt: az a férfiúi ideál, mely Olga képzeletében még akkor született meg, mikor az üres, de csinos Parthi Dezső reá nézve nem volt közömbös.

— Igazán nem tudom, mit csináljak! — mondá hosszú szünet után.

— Mondj le róla!

— Eh, nevetségessé válnék az ember — viszonzá Olga türelmetlenül. — Miféle okot mondjak? Hogy sok pénzbe kerül, hogy Darvas nem akarja? ... Különb is, mit tudod te azt mama, hogy Darvas nem akarja? ... Bizd reám és ne aggódjál. Neked nem lehet semmi panaszod.

A szobaleány levelet hozott:

— A tekintetes ügyvéd ur küldötte át a szolgálával! — mondta a cseléd.

Olga felbontotta és olvasá:

«Kedves leányom! Beszélni szeretnék veled. Ma délután öt órakor otthon várlak. Jere el okvetlenül. Apád.»

Olga csodálkozva olvasta e sorokat, elborult a homloka:

— Miféle sürgős mondani valója lehet a papának? ... Igazán különös. Korompay Sarolta is olvasta a levelet.

— Nem értem — dörmögte magában — talán megtudott valamit? ... De ugyan mit? Aztán Olgához fordult:

— Elmégy délután?

— El, már csak kíváncsiságból is — felelé Olga s felpróbálta az új tavaszi kalapot, melyről a masamód kisasszony azt mondta, hogy ennek a párját tegnap előtt rendelte meg Tetőleni grófné.

XLIV.

Már elmúlt öt óra. Varjas kezdett aggódni, hogy Olga nem jön el. Eszébe jutott, hogy Olga már kis gyermek korában nem tartozott az engedelmesebb gyermekek közé. Ha bele volt játékába merülve s ő szólította, rendszeren ezt felelte:

— Ó papa, most olyan jól játszom! ... Ne hívj most!

Mindig neki kellett engednie. Az is eszébe jutott, hogy erre az ellenkezésre a példa, a rossz példa szoktatta reá: az anyja példája. Hányszor volt a kisgyermek fül és szemtanuja annak, hogy anyja egyszerűen szemébe vágta az atyjának:

— Így akarom s punktum. Maga ehhez nem ért! ...

Keserű, fájdalmas megaláztatások voltak, s ő úgy elnémult. Gyermekes félelem nyugozta le. Az asszony uralkodott rajta. Nem eszével, hanem

rettentő akaratával, ellentmondást nem tűrő természetével.

Mikor a gyermek anyja nélkül maradt s Rozáli, a gyenge, a jó, a szelid és türelmes Rozáli jött a házhoz — beleestek a másik végzetbe. Olgából követelőző, szeszélyes zsarnok lett. Egy-egy vizsga ruháért hetekig tudott duzzogni és békétlenkedni. Most még titkos szószólója is akadt, aki a takarékpénztárból apránként szedegette ki a pénzecskéjét, hogy a szép gyermeknek, az anyátlan gyermeknek teljesejék ártatlan öröme.

Varjas mindezt a várakozás hosszú perceiben átgondolta s mert érezte, hogy ő is hibás volt, még nagyobb csüggettség szállotta meg. Más apa tud parancsolni a gyermeknek, pedig nincs több joga, mint neki, ő pedig készül reá heteken át, mint az iskolás gyermek a leckéjére s tele van rettegéssel: hátha nem sikerül? ...

Rozáli meggyújtotta a lámpást. Kezdet sötétedni.

— Nem mégy sétálni bátyám? — kérdezte.

— Várom Olgát. Itthon maradok.

— Izente, hogy eljön?

— Nem. En hivatam.

— Ugy-e, te is vágyódsz utána! ... Te is!

En nem tudom, miért, de nekem sokszor van az eszemben. Valami babonás sejtlemem azt mondja, hogy elveszitem őt. Álmodtam ...

— Ugy, ... ugy, az álom csak álom! ... Beszélni akarok veled.

— De ne légy kemény!

— Pedig keménynek kell lennem, hugom. Ami sok, az sok! Megmondom az igazat! ... Megmondom neki! ... Te már sírnál is? ...

— Elidegenedik tőlünk ...

(Folyt. köv.)

Leltár után!

Az árak olcsóbbak, mint eddig voltak.

1 rég finom Chiffon 30 rőf... -- -- 4.25	1 ablakra való gyapju-függöny -- -- 1.25	1 legujabb divatu francia batiszt ruhára minden dísz és hozzávalókkal együtt 2.50
1 e finom család vászon 30 rőf... 4.25	1 garnitour ágyterítő (3 drb) 4.50, 5.25, 6.50	Színes és fehér himzett selyem gázi kelmék dupla széles, fele árért kaphatók és pedig méterje -- -- 0.60
1 e ágyhuzat cérna-minőség 30 rőf... 4.25	1 gyászruhára való kelme minden hozzávaló és díszszel -- -- 3.50	
1 cachmir vagy cloth-paplan -- -- 3.25	1 remek színes utcai ruha hozzávaló és díszszel -- -- 3.50	
1 valódi finom atlasz-paplan -- -- 6.--		
1 ablakra való cérna csipke-függöny 1.50		

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

HERCZEG és HORVÁT

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Csütörtökön, 1902 március 27-én.

M. KIR. OPERA.

Zárva.

VIGSZINHAZ.

A feleség.

Kezdeté fél 8 órakor.

Nemzeti színház.

Hannelle, Friczike.

Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar színház.

Fián.

Kezdeté fél 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Az új földes ur.

Kezdeté 7 órakor.

URANIA.

A szultán birodalma.

Kezdeté fél 8 órakor.

Legjobb árban veszem s forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok

PRÜCKLER J. G.

BUDAPEST,

IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

Sanid labdacok befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiztosabb gyógyszer

férfiaknál és nőknél
egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdac tartalommal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre 6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utánvétellel.

Kapható a
„Magyar király” gyógyszerárban
Budapesten, Marokkói-u. 2.

BUTOR
Kézpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban
FUCHS BODOG-nál kapható
Budapest, József-körút 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Box-Calf
horjubőr ma a világ legjobb és legtar-
tosabb bőre, nem kell vízelni, visel-
tetben pedig szép és elegáns. Méré-
teknek elegendő a lábunk pa-
pírosan való körülrajzo-
lása. Kizárólag saját
készítmény.
Föltétlen jó
állás.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Borjubőr, sima, strapára való 3.20. Borjubőr beű-
tes 3.—. Borjubőr bergsteiger, gavallériforma 3.20.
Box-calf, bergsteiger, föltűnő elegáns 4.—. Divatos
barna bagaria bergsteiger, elegáns 4.—. Lakk,
cugos v. bergsteiger 4.—. Női zerge cugos v. fűzős
3.—. Box-calf fűzős 3.50. Barna divatos fűzős
v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. fűzős 3.50. Gyermek-
cipők 2 évig 1.—.
Nem tetszést készséggel kicserélek.
Agulár Ede
Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz.
Az Uránia-színházzal szemben.

HATSCHEK MIKSA
Optikus (azelőtt Váci-utca) most:
IV., Eskü-ut 5. (Klotild-palota.)
A „Balvárosi Kávéház” mellett.
Jelmez- és népviseletű-fényképek (színes) nagy választékban.
Színházi látások 4 firtól feljebb. Vadász- és
verseny-távcsők 8 firtól feljebb. Szemüvegek,
orrszorítók és lorgnották 1 forinttól feljebb.
Légszűrők 4 firtól felj. Hőmérők 40 krtól telj
dús választékban, (máram minden
fajdalom nélkül be is tételnek.)
Műszemek
Fényképező-gépek 75 krtól illetőleg 3 forinttól
(nagyobb 6 forinttól) feljebb. Szerek napi árért.
Kirchner-féle citera-gítár és hegedű-húrok.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALÁZS UTODA HARKAI M.

zongoragyáros, állami iskolák szállítója
ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyez
bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar.)
Alapított 1800-ban.

Milleniumi nagy érmmel, kitűnő jó és szép munka-
haladás, jó ízlés, versenyképességért; 1893. évi ipar,
egyesületi ezüst-érmmel kitüntetve.
Elvállalok minden e szakmába vágó javítást, hangolást
és levágást.

Íróasztalok, Könyvszekrények

mindenféle kivitelben és formában
legolcsóbb áron kaphatók

Dudik Jánosnál

BUDAPEST,

VII. kerület, Rózsa-utca 34. sz. alatt.

Árjegyzékek 60 fillér beküldése ellenében küldetnek.

1 kg. legfinomabb kockacukor 45 kr., 5 kilós dobozban.

Alapított 1888-ban. Telefon 55-66.

NICS BÉLA

fűszer-, csemege-, bor-, tea-, rum-,
magyar és francia cognac- és ásvány-
vizeskereskedése

BUDAPEST,

VIII. ker., József-körút 69. szám.

(Pál-utca sarok.)

A legjobb és legfrissebb fűszer és élelmi szere-
ket a legolcsóbban házhoz szállítom, számos
elismerés, kívánatra részletes árjegyzék, hely-
beli megrendelést azonnal házhoz szállítok,
vidéki megrendelést a legpontosabban eszköz-
ölök! 1 kg. kávé 110 frt. 120 frt. 130 frt.
140 frt. 150 frt. 160 frt. 170 frt. 180 frt.
190 frt. 2 frt. 210 frt.; minden fajban a
legjobb minőség.

Friss és megőrizhető bácskai tojás húsvertra!

1 kg. legfinomabb kockacukor 45 kr., 5 kilós dobozban.

1 kg. legfinomabb kockacukor 45 kr., 5 kilós dobozban.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárpitozott
butorokban egyszerű és a legdiszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér

18. szám, I. emelet.

Eladás nagyban és kicsinyben!

KÁVÉ

tartós vászonzacskóban

4 1/2 kiló Cuba kávé frt 7.50

4 1/2 e Gyöngy kávé e 7.50

Belák István

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Eladás nagyban és kicsinyben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fizetni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fővilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közlik vele. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeget beküldik. Vidékről igen kedvezően beküldhető az apró hirdetések postautalványával, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen illeszkedik. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Szentkirályi-u. 28. sz.

Népszínház közelében

egy tágas 2 ablakos utcai szobában bejárattal a lépcsőházból, esetleg ellátással is, ír. ell. urnak kiadó. VII. ker., Kereszt-utca 4. sz., II. em., 6. ajtó.

Elfogad

női ruha varrást, fehérneműt, gyermekruhát és átalakítást olcsó árért kitűnő varró. Ferenc József-rakpart 19. f. 2202

BUTOROK

uj, valamint csak kevésbé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 tehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Sziuts és társánál,
Budapesten, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Cs. Szabó Kálmán
regényei.

Egyifjú gróf története. 2.40

Neda. Regény. 2.40

Tévesztett utakon. 2.—

Rajongó. 1 kötetben. 4.—

Megrendelhető

lapunk kiadójában

VIII., Szentkirályi-utca 28.

Nádszékfonások

bármily nembenigen o csön elfogadtatnak. Budapest, VIII. ker., Tömö-utca 36. I. em. 10.

Jutányosan eladó

Szent-Gotthardon tisztán jó tégglából négy éve épült szép urház. Ára 3800 frt. Teher 2000 frt maradhat. Bővebbet Gyömrey Jánosnál Zentán. 315

Eladó kis birtokok:

Hunyadmegyében 120 hold Krassószörénym. 56 hold, Szatmármegyében 86 hold, Bihar megyében 63 hold, Baranyamegyében 60 hold. Bővebbet Gyömrey Jánosnál Zentán. 315

Tud ön franciául?

Ha nem tud franciául, legkönnyebben megtanulhat a legjobb francia nyelvűtan magántanulási című könyvből, melyet Geiger Jaques francia nyelvűtanár írt. A legkönnyebb módszer a francia nyelv gyors megtanulására. Ára 1 korona. Megrendelhető Barta Lajos könyvkereskedésében: Budapest, V., Lipót-körut 20.

Szép Villa

600-000 m² területen, gyönyörű kerttel, szőlővel, Mátyás-földön (Benicky és Honvéd-utca sarok) olcsón eladó. Bővebbet Steszler, II. ker., Pálffy-utca 1., II. 11.

Alkalmi toalettek,

női bál, estély, színházi ruhák, keveset használva, jutányosan aron eladók. Megtekinthetők d. e. 11—1-jg. Címakiadóhivatalban. 2041

Szabadalmazott Sport-fénymáz.

Minden lehető színű fénymáz, mint pl. sárga, barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fekete fekete fénymáz gyártok. Színes fénymázaim használásánál ugyanazon eljárás szükséges, mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöp viz öntendő, kis tiszta kefével a cipő bekenendő és egy másik tiszta kefével kifényesítendő. Ennek megtörténte után a cipők ugyan megfedelemek. Világos fénymázaim ayers bőrkönel is használhatók és pedig mindig csak ugyanazon eljárás, mint a fekete fénymáznál.

LUSTIG MIKSA

sport-fénymáz minden színben.
Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utánytételi küld

1 kiló háztartási kávé	frt 1.15	1.20	1.30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	1.40	1.60	2.—
1 kiló Mocca-kávé	1.40	1.60	2.—
1 kiló Arany Jáva	1.40	1.60	2.—
1 kiló igen finom pörkölt kávé	1.30	1.60	2.—

Eisele-kávéraktár
BUDAPEST,
Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos szer lesz a szürke haj elpalsztolásra hatástalanul elhasználva. Sok kímélet után vegre sikerült **Huszár-féle**

Hajregenerator-ában

egy hatásos szer talált, melytel megszüntül a és szakall a volt hajszin, barna, fekete vagy szőke visszanyerhető anélkül, hogy a fejbor és fehéreméa bepiszkolódna. 1 kis üveg 2 kor, nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. sz., Dr. Egger Nádor-gyógytárában, Váci-körut 17. sz.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Orsós tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez **razokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékelteik.** Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 for. nt. Nagy mulasztást követ el mindenki, kinek örökös áthatlan kerítésre van szüksége, ha nem ezt alkalmazza, szikes, köves, homok, agyag-, nedves talajban is egyenően tenyészik. Azért is terjedt úgy el, hogy alig van az országban oly része, hol nagyban ne szaporítanak.

Szőlőoltványok
szokványminőségben.

Diócsemeték.

Orsiai jóvédelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénymázai **10árjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendeléskötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap azzal, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekben áll, **kik rendelni semmit nem akarnak**, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Minden gondot és fáradságot megtakarítanak a t. butorvevők, ha egyszerűen a régi, elismert hírnevű

Sárkány és Schütz
butorcéghez,
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 12. szám alatt
a New-York kávéházzal szemben

fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajtájú massív kivetili butoroknak a legjutányosabb árakon irásbeli jótállás mellett.

Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget

Sárkány és Schütz
butorcég, kárpitosok és diszitók
Budapesten, VII., Erzsébet-körut 12. sz.
a New-York kávéházzal szemben. 52

A legnagyobb világhírű cipő-áruház
Budapesten

Agulár Dávid
Erzsébet-körut
6/c szám.

Ingyen féltalp v. sarok v. bármily javítás.
Ingyen színes vagy feketebőrkenőcs vagy svux.
Tartósságáért irásilag jótállok.

Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem vagy a pénzt visszazadom.

Női-cipők:		Férfi-cipők:	
Zerge, cugos v. fűzős	3.—	Borjubőr, cugos, sima v. beétes	3.—
Zerge, gombos, kesztyűsár	3.30	Vix-calf, fűzős v. betétes	3.20
Szervé, lakk v. kezttyűbőr, fűzős	3.60	Pólitónó elegáns box-calf	4.—
Zerge v. színes kereszt-csattal	2.20	Pincercipő, alacsony sarok	1.20
Lastin, szivalaku cugos	2.60	Szegényeknek uri v. női cugos	2.80

Gyár saját háromemeletes házában, 80 lakóval, hol több, mint 100 munkást foglalkoztatok. Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelésnél olyant küldök, mintha az illető kiválasztotta volna. Árjegyzés több 100 divatos ábrával bérmentve és ingyen.

GUMMI

és hálhólyag-különlegességek.

valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és értelmetlan **Boulo 1, 2, 3, 4, 5, 6** frt tucatja, **halhólyag 2, 3, 4, 5, 6** frt tucatja, **Capottes americans 2, 3, 4, 5, 6** frt tucatja, **párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6** frt tucatja, **Diana-öv, havibajkötélék 2 forint 50 kr., 3 frt 50 kr. darabja**

Magyar Orvosi Műszertárban
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. szám, a Rókus-kórházzal szemben.
Arjegyzék ingyen, zárt borítékban.
10 trnyal megrendelésnél 20% engedmény.

Szőlőbirtok

eladó a főváros közelében, egészséges vidéken, nyaralásra, állandó lakásra, sőt főkeelhelyezésre is alkalmas; vicinális, vasútállomás helyben. A birtok áll a faluban egy és fél hold beltelken, szilárd anyagból épült hatszobás lakházból, mellékhelyiségekkel, istálló stb., disz- és gyümölcsös kerttel, külön vincellériakból és a községi szőlőben 10 m. holdat meghaladó szőlőből. Cím a kiadóhivatalban. 2039

Kávé és tea árak:

1 kiló háztartási	1.20 frt
1 kiló verseny Portorikó	1.30 frt
1 kiló Portorikó	1.50 frt
1 kiló gyöngy, finom	1.50 frt
1 kiló mokka	1.40 frt
1 kiló mokka, legfinomabb	1.60 frt
1 kiló arany Jáva	1.40 frt
1 kiló arany Jáva, legfinomabb	1.60 frt
1 kiló Kuba finom	1.70 frt

Különösen ajánlom kitűnő frissen pörkölt kávémat.

1 kiló vegyes pörkölt	1.40 frt
1 kiló finom pörkölt	1.60 frt
1 kiló Kuba, pörkölt	1.80 frt

Kávéhoz csomagolható

1/4 kiló Mandarin-tea csász. kev.	1.60 frt
1/3 « Mandarin-tea csász. kev.	85 frt
1/4 « háztartási-tea	1.25 frt
1/3 « háztartási tea	65 frt

4 1/2 kilós postaszák megrendelésnél már vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld

Balogh László kávé- és teakiviteli üzlete
BUDAPESTEN.
Főüzlet: VII., Rottenbiller-utca 12/a. Filóküzletek: VI., Andrássy-ut 36. és VII., Dohány-utca 61.